GemeenteWesterveld

Gemeenteraad

Voorstel

12 april 2022

Beleid

Vaststellen van de Museumvisie - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting
In 2021 zijn de gemeente en musea in gemeente Westerveld uitvoerig met elkaar in gesprek gegaan. Bureau COUP heeft het proces ondersteund en de Museumpaspoorten ontwikkeld. Uit de gesprekken is gebleken dat Museum De Proefkolonie en De Schatkamers van Zuidwest-Drenthe moeite hebben om de exploitatie rond te krijgen. Wanneer ze structureel worden gesteund is er meer mogelijk qua financiën en tijd. Er ontstaat ruimte om te ontwikkelen, de kwaliteit te waarborgen en externe fondsen te werven. Voor de toekomstbestendigheid en leefbaarheid is het advies om deze musea structureel te financieren.

Besluit

Besluitpunt 1
Vaststellen van de Museumvisie inclusief de Museumpaspoorten
Besluitpunt 2
Instemmen met de financiële verwerking zoals vermeld wordt bij het onderdeel financiële informatie

Motivering

Aanleiding en context
De Museumvisie is het resultaat van meerdere aanleidingen:

- In de visie op cultuur (2018) staat: *Musea worden in 2018 uitgenodigd om gezamenlijk met een actieplan te komen waarbij zij zich richten op Cultuur, erfgoed en toerisme.* Door middel van een subsidie van Leader en van de gemeente Westerveld wordt het plan momenteel uitgevoerd. In 2022 loopt de subsidie na drie jaar af. Dit staat beschreven in het collegevoorstel: 2019_BW_00656. Verder staat hier beschreven: *In Westerveld zijn er meer musea dan alleen deze drie. Het investeren in deze drie musea moet in perspectief worden gebracht met de andere musea (in oprichting). Hierover wordt het college later geïnformeerd.*
- De gemeenteraad van Westerveld ziet de urgentie om de musea structureel te steunen en heeft het volgende genoteerd:
    - *Ondersteuning musea: het verwerken van het amendement van 10 november 2020. Met dit bedrag kan Museum De Proefkolonie in 2021 een bijdrage van € 25.000 ontvangen, bij de voorjaarsnota wordt voor de jaren daarop gekeken naar de hoogte van de subsidiebijdrage. De overige musea worden ook in de voorjaarsnota beschouwd. Het budget hiervoor is maximaal € 10.000 (nog niet begroot) (Programmabegroting 2021, gemeente Westerveld, pg.40).*

- *In de aangenomen motie op 9 november 2021 van Progressief Westerveld en PvdA Westerveld over De Schatkamers van Zuidwest Drenthe staat het volgende verzoek aan het college: Bij het opstellen van de museumvisie uitdrukkelijk in gesprek te gaan met de musea om in kaart te brengen op welke wijze toekomstbestendige museumactiviteiten gewaarborgd worden.*

Voor de totstandkoming van de Museumvisie zijn alle musea bezocht. Er is een workshop georganiseerd met de vijf grootste musea: De Proefkolonie, Open Science Hubs en De Schatkamers, welke worden gevormd door Museum Valse Kunst, Miramar Zeemuseum en het OERmuseum. Tijdens deze workshop zijn diverse thema's besproken, zoals de rolverdeling, verwachtingen van elkaar, de waarde van de musea in gemeente Westerveld. Daarnaast zijn er gesprekken geweest tussen gemeente Westerveld en De Proefkolonie en tussen gemeente Westerveld en De Schatkamers om te komen tot afspraken die nodig zijn voor een toekomstbestendig museum.

Beoogd resultaat

Dé conclusie van de Museumvisie is dat huisvestingslasten en de coronapandemie de exploitatie onder druk heeft gezet en daarmee toekomst en kwaliteit van de musea in gevaar brengt. De gemeente steunt daarom De Schatkamers van Zuidwest-Drenthe en Museum De Proefkolonie door middel van een structurele subsidie en de Open Science Hubs door middel van het beschikbaar stellen van maatschappelijk vastgoed. Voor Museum De Proefkolonie gaat het om € 50.000 per jaar en voor de musea binnen de Schatkamers gaat het om € 10.000 per museum, per jaar.
Op deze manier hebben de musea meer ruimte, qua financiën en tijd, om te ontwikkelen, kwaliteit te waarborgen en externe fondsen te werven. Zo zorgen we samen dat de kwaliteit van de gehele culturele, economische en toeristische infrastructuur omhoog gaat.
Museum De Proefkolonie en De Schatkamers van Zuidwest-Drenthe gaan een subsidierelatie aan met de gemeente Westerveld. Onder deze subsidierelatie liggen afspraken ter bevordering van innovatie, samenwerken en verbinden met de omgeving.

Argumentatie

Voor gemeente Westerveld zijn musea van groot belang. Ze zijn van onschatbare waarde voor de lokale vrijetijdseconomie en cultuureducatie voor iedereen, jong én oud. (Historische) verhalen die de identiteit van gemeente Westerveld bepalen blijven door de musea in leven. Deze verhalen zijn een unieke beleving voor toeristen, scholieren en inwoners. Door het blijven creëren van unieke belevingen wordt de kwaliteit van het algehele toeristische product van gemeente Westerveld gewaarborgd. Daarnaast vindt gemeente Westerveld het belangrijk dat de musea voor iedereen zijn, want 'Iedereen doet mee in Westerveld'. Dit betekent laagdrempelig, toegankelijk, inclusief en openbaar.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

Gemeente Westerveld is aangesloten bij Ongehinderd. Museum De Proefkolonie en de Schatkamers van Zuidwest-Drenthe hebben in 2021 een rapport van Ongehinderd ontvangen. Hiermee gaan ze aan de slag om de toegankelijkheid te verbeteren. Verder is de volgende subsidieafspraak opgenomen:

- 'Iedereen doet mee in Westerveld'. Bij de subsidieaanvraag geeft elk museum kort en bondig aan op welke manier zij voor komend jaar invulling geeft aan minimaal één van de volgende thema's: sociale cohesie, inclusie, gezonde leefstijl, duurzaamheid, economie, toerisme en/of leefbaarheid.

Kanttekening en risico's

Elk jaar krijgen Museum De Proefkolonie en De Schatkamers van Zuidwest-Drenthe maar net de exploitatie rond. Reserve opbouwen voor groot onderhoud is moeilijk, vooral voor Museum Valse Kunst en Miramar Zeemuseum. Zonder structurele subsidie worden deze problemen groter.

Aanpak/uitvoering en communicatie
Bij goedkeuring door de raad zal er een persbericht worden verstuurd.
Voor de subsidieverlening dienen de musea ieder jaar vóór 31 juli de subsidieaanvraag in voor het opvolgende jaar. Daarbij wordt ook de verantwoording van het voorgaande jaar aangeleverd. Voor de subsidieaanvraag dienen de musea een (concept) begroting en (activiteiten)plan in. Voor de vaststelling dienen de musea de jaarrekening en het jaarverslag in. In de subsidieaanvraag en de vaststelling komen alle punten van de afspraken aan bod. In het plan staat waar het museum in gaat investeren en de diverse 'gebieden' van de museumvisie worden hierin geïntegreerd.
Minimaal één keer per jaar is er een bestuurlijk overleg met De Schatkamers en met De Proefkolonie. Dit is een overleg tussen de wethouder cultuur en de bestuurders/directeur van de musea. De ambtenaar cultuur is ter ondersteuning aanwezig. Tijdens dit overleg wordt de begroting, de plannen en de vaststelling besproken. Eén keer per jaar is er ambtelijk overleg tussen de ambtenaar cultuur en de bestuurder/directeur van de musea om de voortgang en stand van zaken te bespreken.
De Schatkamers van Zuidwest-Drenthe organiseren voor alle musea in gemeente Westerveld een inspiratiebijeenkomst om te netwerken, verbindingen te maken en kennis te delen.

Integrale advisering
Intern_en_extern

Duiding integrale advisering
De Museumvisie is extern besproken met alle musea in gemeente Westerveld en Platform Drentse Musea. Intern is de Museumvisie besproken met financiën, communicatie, beleidsmedewerkers erfgoed en toerisme en de cultuurcoach. Ook is er advies ingewonnen bij Juridische Zaken over het verlenen van de subsidie.

Evaluatie
De subsidierelatie start vanaf 1 januari 2023. Om de 3 jaar vindt er een evaluatie plaats. Tijdens deze evaluatie wordt er besproken of de subsidie nog nodig is. De evaluatie gaat ter informatie naar de raad. In 2030 wordt de Museumvisie inclusief gemaakte afspraken herzien.

Kosten, baten, dekking
In de gesprekken hebben De Schatkamers aangegeven € 10.000 per museum nodig te hebben. De Proefkolonie heeft aangegeven € 25.000 nodig te hebben en dit bedrag is ook in de raad genoemd. Echter de financiën van gemeente Westerveld staan onder druk. Daarom is voor het grootste gedeelte van het totaal bedrag van € 55.000 dekking gevonden uit bestaande budgetten:

- € 10.000 vanuit erfgoed - Hart van Frederiksoord
- € 18.000 uit maatschappelijke initiatieven (totaal budget is € 60.000)
- € 14.500 uit culturele initiatieven (totaal budget is € 56.740)

Afgelopen 2 jaar zijn deze budgetten niet volledig benut omdat er minder aanvragen werden gedaan, mede door invloed van de coronapandemie. De verwachting is dat we de komende jaren de ingediende aanvragen kunnen dekken binnen de bestaande budgetten. Indien er incidentele aanvragen worden gedaan voor grote initiatieven als het Odensehuis of theatervoorstelling de Bom, bestaat de kans dat we daarvoor een separaat raadsvoorstel indienen om hiervoor middelen beschikbaar te stellen.
De administratieve verwerking van budgetoverhevelingen zal bij de voorjaarsrapportage plaatsvinden. De overige € 12.500 wordt bij de raad aangevraagd. Via de voorjaarsrapportage wordt de raad gevraagd om in te stemmen met een structureel bedrag van € 12.500 voor de musea. Dit bedrag komt ten laste van de algemene reserve vanaf 2023.

Bijlagen

1. De Museumvisie Westerveld.pdf
2. De Museumpaspoorten Westerveld.pdf